

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1:

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

**pentru aprobarea cuantumului și plata contribuției pentru participarea României la
Consoțiul european EUROPEUM EDIC, pentru anul 2024**

Secțiunea a 2-a:

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Cadrul normativ ce reglementează înființarea Consoțiului EUROPEUM EDIC îl constituie *Regulamentul UE 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență*, prin care statele membre sunt încurajate să își coordoneze eforturile în vederea elaborării proiectelor multinaționale în domeniul digital.

De asemenea, prin *Decizia UE 2022/2481 a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a programului de politică pentru 2030 privind deceniul digital*, se instituie ca instrument de atingere al obiectivelor generale și țintelor digitale dezvoltarea de consoții de infrastructură europeană (EDIC).

Potrivit *Memorandumului de aprobare a semnării Declarației de aderare la inițiativa europeană "EBISC EDIC"* sunt stabilite condițiile de participare în cadrul Consoțiului EUROPEUM EDIC.

2.2 Descrierea situației actuale

În contextul accelerării proceselor de transformare digitală și nu numai, pentru a-și putea atinge obiectivele până în 2030, prin *Decizia UE 2022/2481*, Comisia Europeană a lansat proiectele multinaționale.

Proiectele multinaționale vor juca un rol crucial în realizarea transformării digitale a Uniunii și pot fi implementate prin diferite instrumente, dintre care enumerăm: consoții pentru infrastructura de cercetare europeană (ERIC), proiecte importante de interes comun european (IPCEI), acțiuni independente ale statelor membre, consoții de infrastructură digitală europeană (EDIC), etc.

La începutul anului 2023, Comisia Europeană a lansat o cerere inițială de exprimare a interesului pentru proiectele multinaționale, pentru a colecta informații orientative de la statele membre cu privire la interesul lor față de aceste proiecte și a oferi oportunitatea pentru crearea de potriviri între statele

membre interesate de domenii specifice.

Din apelul lansat a rezultat un interes puternic al statelor membre pentru EDIC ca mecanism de implementare pentru proiectele multinaționale. Statele membre au depus 38 de propuneri, dintre care 11 au fost susținute de trei sau mai multe state membre (numărul de state membre necesar pentru crearea unui EDIC). Dintre ele, 7 propuneri au primit sprijinul a cel puțin 6 state membre, ceea ce indică existența unei comunități deosebit de puternice a statelor membre interesate de crearea unui EDIC specific. Marea majoritate a propunerilor primite din partea statelor membre demonstrează că sunt aliniate cu obiectivele digitale ale Uniunii, astfel cum sunt stabilite în programul de politică „Calea către deceniul digital”.

În această etapă, EDIC pentru blockchain (EUROPEUM EDIC) s-a evidențiat cu o susținere inițială din partea a 16 state membre (printre care și România), ulterior ajungând la 23 state membre, care în momentul de față își manifestă interesul de participare.

EUROPEUM EDIC va fi finanțat printr-o contribuție a țărilor membre, completată de contribuția Comisiei Europene (prin Programul Europa Digitală).

2.3. Schimbări preconizate

Consortiul European de Infrastructură Digitală (EDIC) reprezintă un mecanism nou, utilizat în scopul implementării proiectelor multinaționale, care a devenit disponibil din luna ianuarie 2023, odată cu intrarea în vigoare a *Deciziei UE 2022/2481*. Printre facilitățile asigurate de EDIC, menționăm posibilitatea de a combina diferite surse de finanțare în scopul dezvoltării infrastructurii și asigurării sustenabilității pe termen lung. Unul dintre indicatorii de performanță pe baza căruia va fi măsurată atingerea țintelor aferente documentului strategic de către statele membre va fi tocmai participarea la un număr cât mai mare de proiecte multinaționale.

EDIC va beneficia de personalitate juridică recunoscută de toate statele membre UE, ca organizație internațională. Aceasta îi va permite să stabilească relații juridice cu părțile interesate din ecosistemul european pentru a ajuta la îndeplinirea obiectivelor sale. De asemenea, va produce un model de afaceri durabil, abordând aspectele tehnice, financiare, operaționale și juridice pentru a asigura dezvoltarea, creșterea și scalabilitatea pe termen lung a cazurilor sale de utilizare.

Contribuția financiară pentru participarea la EUROPEUM EDIC va fi în valoare este de 150.000 euro, prin însumarea cotei de 50.000 EUR repartizată pentru anul 2023, respectiv 100.000 euro pentru 2024, și va fi suportat de la bugetul de stat al Ministerului Cercetării, Inovării și Digitalizării, prin Autoritatea pentru Digitalizarea României, instituție aflată în subordinea ministerului, finanțată de la bugetul de stat și din fonduri proprii.

Odată ce va fi constituit, EDIC va înlocui grupul de lucru EBP (Parteneriatului European Blockchain),

care va fi dizolvat.

EBP a fost grupul de lucru coordonat de Comisia Europeană pe probleme legate de Infrastructura Europeană de Servicii Blockchain (EBSI), cu scopul de a valorifica potențialul unei tehnologii emergente, precum blockchain-ul, și care să îndeplinească cele mai înalte standarde în materie de confidențialitate, securitate cibernetică, interoperabilitate și eficiență energetică, în conformitate cu legislația UE.

Concret, EBSI constă dintr-o rețea de noduri interconectate care rulează o infrastructură de servicii bazate pe blockchain. În fiecare stat membru al EBP, lansat în 2018 – cele 27 de state membre ale UE, Norvegia, Liechtenstein și Comisia Europeană – rulează cel puțin un nod. În momentul de față, în România există 2 astfel de noduri operate de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) (iulie 2021) și Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) (decembrie 2021). La nodul creat de UEFISCDI prin proiectul european „EBSI4RO: Connecting Romania through Blockchain” are acces și Universitatea Politehnică Timișoara (UPT), partener în respectivul proiect. De asemenea, pe nodul găzduit de către STS este funcțională aplicația blockexplorer-ului mediului Pilot (interfața web publică ce afișează în timp real activitatea din blockchain), crescând astfel vizibilitatea României la nivel european.

STS a aplicat, alături de un consorțiu constituit din entități din Europa, la apelul EBSI – Deployment of services (DIGITAL-2022-DEPLOY-02-EBSI-SERVICES). În urma evaluării Comisiei Europene, proiectul cu titlul „OnePass – the EBSI compliance SSI and Blockchain solution for 'SMEs Financing EBP's Use Case” a fost aprobat și finanțat.

2.4 Alte informații *)

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a:

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Participarea României la EDIC va oferi următoarele beneficii:

- Crearea unor condiții mai bune pentru inovare, în conformitate cu valorile și reglementările UE;
- Va crea cadrul legal necesar stabilirii unor relații juridice care asigură sustenabilitatea pe termen lung;
- Va asigura acordarea personalității juridice necesare pentru obținerea și exploatarea infrastructurii și pentru asigurarea funcționării pe termen lung;

- Va include posibilitatea de a combina surse de finanțare pentru a asigura bugetul necesar;
- Va include Comisia Europeană și membrii Parteneriatului European pentru Blockchain în structura de guvernare personalizată;
- Va asigura nivelul necesar de agilitate și flexibilitate, comparativ cu implementarea printr-un program de lucru cu instrumente de finanțare;
- Va putea propune noi căi și direcții de dezvoltare a infrastructurii EBSI prin dezvoltarea de noi cazuistici.
- Dreptul de a beneficia și de a exploata rezultatele obținute de EDIC, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;
- Dreptul la sprijin din partea consorțiului în dezvoltarea sistemelor, proceselor și serviciilor relevante legate de implementarea proiectului;
- Dreptul de a participa la propuneri de proiecte și oportunități de finanțare la nivelul UE.

EDIC va fi finanțat printr-o contribuție a țărilor fondatoare, completată de o contribuție a Comisiei Europene prin Programul Europa Digitală.

Contribuția membrilor pentru participarea la EUROPEUM EDIC va fi în valoare este de 150.000 euro, prin însumarea cotei de 50.000 EUR repartizată pentru anul 2023, respectiv 100.000 euro pentru 2024, care va trebui plătită în trimestrul IV al anului 2024. Prin plăta contribuției financiare, sunt conferite drepturile depline de membru, precum dreptul de a vota în cadrul comitetului director, dreptul de a beneficia și de a exploata rezultatele obținute de EUROPEUM EDIC, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală, dreptul la sprijin din partea consorțiului în dezvoltarea sistemelor, proceselor și serviciilor relevante legate de implementarea proiectului, dreptul de a participa la propuneri de proiecte și oportunități de finanțare la nivelul UE.

3.2 Impactul social

Participarea României la EDIC va oferi următoarele beneficii:

- Operaționalizarea și îmbunătățirea unei infrastructuri ce are ca scop furnizarea de servicii publice transfrontaliere la nivelul UE;
- Constituirea unui mediu de încredere ce va permite schimbul transfrontalier de acreditări verificabile (verifiable credentials) între cetățeni, universități, întreprinderi și instituții publice.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prin implementarea soluțiilor de blockchain vor fi înregistrate și verificate operațiunile într-un mod sigur și transparent, fără necesitatea intermediarilor. Acest lucru poate duce la eliminarea ineficiențelor și a costurilor asociate cu intermediarii tradiționali, precum și la creșterea transparenței.

Din perspectiva inovării și digitalizării, va fi dezvoltat un nou tip de ecosistem inovator de aplicații și servicii bazate pe tehnologii de blockchain care va contribui la sporirea securității datelor, având în vedere că datele stocate în blockchain sunt criptate și distribuite în întreaga rețea, ceea ce face dificilă modificarea sau falsificarea lor.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9 Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri.*)**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	Nu este cazul.	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
i. impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale	-	-	-	-	-	-